

**सार्वजनिक सेवा प्रसारण नेपाल, नेपाल टेलिभिजन
सिंहदरबार**

**प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, ९ तह, प्रमुख प्रशासन अधिकृत पदको आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम
एवं परीक्षा योजना**

पाठ्यक्रमको रुपरेखा :- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ३०

१. प्रथम चरण : - लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या × अङ्क	समय
प्रथम	विषयगत ज्ञान र कानून	१००	४०	विषयगत	लामो उत्तर	६ प्रश्न × १० अङ्क	३ घण्टा
					समस्या समाधान	२ प्रश्न × २० अङ्क	
द्वितीय	सेवा समूह सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत	लामो उत्तर	६ प्रश्न × १० अङ्क	३ घण्टा
					समस्या समाधान	२ प्रश्न × २० अङ्क	

२. द्वितीय चरण : - अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ३०

विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	-	मौखिक

३. आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योग्यता

मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट स्नातक उत्तीर्ण भई बढुवा हुने पदभन्दा ठीक तलको पदमा ४ आर्थिक वर्षको सेवा अवधि पूरा गरेको हुनुपर्नेछ ।

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी वा दुवै हुन सक्नेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरू सोधिनेछ ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।

सार्वजनिक सेवा प्रसारण नेपाल, नेपाल टेलिभिजन
सिंहदरबार

६. प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।

**सार्वजनिक सेवा प्रसारण नेपाल, नेपाल टेलिभिजन
सिंहदरबार**

**प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, ९ तह, प्रमुख प्रशासन अधिकृत पदको आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम**

प्रथम पत्र : विषयगत ज्ञान र कानून

खण्ड (क) - ५० अङ्क

1. विषयगत ज्ञान

- 1.1 विश्वमा टेलिभिजन प्रविधि तथा प्रसारणको विकासक्रम
- 1.2 नेपालमा टेलिभिजन प्रसारणको विकास र विस्तार
- 1.3 नेपाल टेलिभिजन संस्थानको संगठनात्मक स्वरूप र वर्तमान अवस्था र चुनौती
- 1.4 नेपाल टेलिभिजनबाट प्रदान गरिने सेवाहरुबाट नेपालको सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक र शैक्षिक क्षेत्रमा पार्ने प्रभाव
- 1.5 नेपाल टेलिभिजन संस्थान, सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय र अन्य निकायहरु बीचको अन्तरसम्बन्ध र समन्वय
- 1.6 सार्वजनिक सेवा प्रसारण (Public Service Broadcasting), सरकारी स्वामित्वका प्रसारण (State Run Broadcasting) निजी एवम् व्यापारिक प्रसारण (Private & Corporate Broadcasting) र सामुदायिक प्रसारण (Community Broadcasting) र तिनका विशेषताहरु, समानता र भिन्नता
- 1.7 टेलिभिजन क्षेत्रको विकासमा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरु Asia-Pacific Broadcasting Union (ABU) र Asia-Pacific Institute for Broadcasting Development (AIBD) को भूमिका
- 1.8 नेपाल टेलिभिजन संस्थान कर्मचारी सेवा शर्त विनियमावली, २०५५ (आठौँ संशोधन, २०७६ सहित)
- 1.9 नेपाल टेलिभिजन आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी (प्रथम संशोधन, २०७५) विनियमावली, २०६६
- 1.10 नेपाल टेलिभिजन संस्थानबाट जारी निर्देशिका तथा मापदण्डहरु

खण्ड (ख) - ५० अङ्क

2. सम्बन्धित कानूनहरु

- 2.1 सञ्चार संस्थान ऐन, २०२८
- 2.2 राष्ट्रिय प्रसारण ऐन, २०४९ तथा नियमावली, २०५२
- 2.3 सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा नियमावली, २०६४
- 2.4 ट्रेड युनियन ऐन, २०४९ तथा नियमावली, २०५०
- 2.5 श्रम ऐन, २०७४
- 2.6 सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ तथा नियमावली, २०६५
- 2.7 सुशासन (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) ऐन, २०६४ तथा नियमावली, २०६५
- 2.8 भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
- 2.9 विज्ञापन (नियमन गर्ने) ऐन, २०७६
- 2.10 मुलुकी अपराध संहिता र देवानी संहिताका प्रकाशन तथा प्रसारण सम्बन्धी कानूनी व्यवस्थाहरु
- 2.11 सार्वजनिक सेवा प्रसारण ऐन, २०८१ र नियमावली २०८२

सार्वजनिक सेवा प्रसारण नेपाल, नेपाल टेलिभिजन
सिंहदरबार

द्वितीय पत्र : सेवा सम्बन्धी

खण्ड (क) - ५० अङ्क

1. प्रशासन र व्यवस्थापन

- 1.1 नेपालमा संवैधानिक विकास र नेपालको संविधान
- 1.2 सार्वजनिक प्रशासनको परिचय, उद्देश्य, कार्यक्षेत्र र चुनौतीहरू
- 1.3 व्यवस्थापनको अवधारणा, सिद्धान्त, प्रकार र नवीनतम प्रवृत्तिहरू
- 1.4 कुशल व्यवस्थापकका कार्य र गुणहरू
- 1.5 व्यवस्थापकीय सीप र शैलीहरू
- 1.6 मानव संसाधन व्यवस्थापनको अवधारणा, आयाम र चुनौतीहरू
- 1.7 कर्मचारी व्यवस्थापनका विविध पक्षहरू: नियुक्ति, पारिश्रमिक सुविधा, वृत्ति विकास, सुपरिवेक्षण, कार्य सम्पादन मूल्यांकन र अवकाश
- 1.8 व्यवस्थापनका विभिन्न पक्षहरू: नेतृत्व, उत्प्रेरणा, मनोबल (Morale), अधिकार प्रत्यायोजन, समन्वय, अनुगमन, मूल्यांकन, निर्णय प्रक्रिया, संगठनात्मक व्यवहार (Organizational Behaviour) र कार्य संस्कृति (Work Culture)
- 1.9 परिवर्तन व्यवस्थापन, संकट (Crisis) व्यवस्थापन, विवाद (Conflict) व्यवस्थापन, तनाव व्यवस्थापन, समय व्यवस्थापन
- 1.10 वार्ता तथा सम्झौता गर्ने सीपहरू (Negotiation & Agreement Skills)
- 1.11 व्यवस्थापकिय औजारहरू: संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण (O&M Survey), कार्य विश्लेषण (Job Analysis) - कार्य विवरण (Job Description), कार्य विशिष्ट विवरण (Job Specification) र कार्य मूल्यांकन (Job Evaluation)
- 1.12 कार्य सम्पादन करार र कार्य सम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन प्रणाली
- 1.13 व्यवस्थापन परीक्षण (Management Audit)
- 1.14 नेतृत्व विकासका (Leadership Development) सिद्धान्त र अवधारणा, सार्वजनिक संस्थानमा नेतृत्वको अवस्था र चुनौती
- 1.15 तालिम तथा व्यवस्थापन विकास (Training and Management Development)
- 1.16 गुण चक्र (Quality Circle): अवधारणा, आवश्यकता र प्रक्रियाहरू
- 1.17 योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन

खण्ड (ख) - ५० अङ्क

2. सार्वजनिक सेवा प्रवाह व्यवस्थापन

- 2.1 सार्वजनिक सेवा प्रवाहको उद्देश्य, आवश्यकता र प्रभावकारीता
- 2.2 सार्वजनिक संस्थानहरूको व्यवस्थापन
- 2.3 संस्थागत सुशासन (Corporate Governance) र सार्वजनिक उत्तरदायित्व
- 2.4 गुनासो सुनवाई (Grievance Handling), ट्रेड यूनियन (Trade Union) र सामुहिक सौदावादी
- 2.5 सूचनाको हक र पारदर्शिता (Transparency)
- 2.6 सार्वजनिक बडापत्रको अवधारणा, यसको प्रयोग र सेवाग्राही सन्तुष्टी मापन
- 2.7 सूचना र संचार प्रविधि एवं व्यवस्थापन सूचना प्रणाली
- 2.8 विश्वव्यापीकरण, उदारीकरण र सार्वजनिक संस्थानको विकासमा यसको प्रभाव

**सार्वजनिक सेवा प्रसारण नेपाल, नेपाल टेलिभिजन
सिंहदरबार**

- 2.9 आर्थिक प्रशासनको अर्थ, क्षेत्र, प्रमुख कार्यहरु र महत्व
- 2.10 बजेटको सैद्धान्तिक पक्ष तथा बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र मूल्यांकन प्रक्रिया
- 2.11 सार्वजनिक खरीद र यस सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था
- 2.12 नेपाल सरकारबाट जारी मुख्य मुख्य नीतिहरु
- 2.13 नेपालको वर्तमान शासकीय संरचना
- 2.14 नेपालमा प्रशासन सुधारका प्रयास (सार्वजनिक संस्थान सुधारका लागि गरिएको व्यवस्था)
- 2.15 नेपालमा आवधिक योजना